

EL RASTRE DEL DINER
TONI GARGANTÉ

EL TÈXTIL COM A MONEDA DE CANVI DEL NORD D'EUROPA

La tasca de lobi de la patronal va permetre, el 2005, salvar una part de la indústria de la moda

Salvador Maluquer és director de la Fundació Tèxtil Cotonera i va ser director de Relacions Internacionals de la patronal espanyola durant les negociacions per a la liberalització del comerç.

CÈLIA ATSET

EL SECTOR TÈXTIL COTONER (FILATS, TEIXITS I ROBA PER A LA LLAR) ESPANYOL PREVEU TANCAR ENGUANY AMB UN AUGMENT DE FACTURACIÓ DEL 0,8%, fins als 1.874 milions d'euros. Una evolució insòlita els últims anys. Tot i que la producció global caurà un 0,4%, l'elaboració de teixits s'incrementarà un vigorós 7%. I, cosa que és més estranya encara, la plantilla del sector també augmentarà un 0,7% (5.093 empleats).

Aquesta petita recuperació de les constants vitals es deu bàsicament al manteniment del ritme exportador, que podria acabar el 2014 amb un augment del 9%, però especialment a una resurrecció de l'activitat al mercat interior, que es demostra amb el salt endavant de les importacions, que creixeran aquest any un 14%. Els principals països proveïdors són la Xina, el Pakistan, Itàlia, Portugal i Turquia. El progrés de les vendes d'aquests països empitjora la balança comercial (-4,9%), però com a mínim revitalitza de retruc el negoci amb destí a França, Alemanya i altres països europeus, els principals receptors de les manufactures locals.

"Hem rebut aquestes dades amb satisfacció. Les importacions augmenten, però també són un reflex del mercat, que tira una mica. A més, que les exportacions s'incrementin des dels nivells elevats en què ja es troben té molt de mèrit", explica Salvador Maluquer Trepat, actual patró i director de la Fundació Tèxtil Cotonera. Representa l'ànima i la memòria de l'Associació Industrial Cotonera, la patronal on ha treballat durant 36 anys com a secretari general i vicepresident, i que fa poc l'ha distingit amb la Flor del Cotó. Ha vist passar fins a 11 presidents, i 15 més al Consell Intertèxtil, la patronal espanyola que sempre ha volgut aglutinar tot el sector.

Maluquer parla des d'una de les butaques que Aitpa ha aconseguit conservar del mobiliari de la històrica seu d'Aitpa, reclosa ara en una part de la planta baixa del que serà d'aquí poc l'Hotel Cotton House, integrat a la cadena nord-americana Marriot. De fet, l'agrupació empresarial ha baixat només un pis en l'emblemàtic edifici de la Gran Via 670, al costat mateix de l'Hotel Palace (antic Ritz). Maluquer es mostra satisfet de mantenir l'associació a l'immoble vuitcentista i també que l'hotel mantingui el nom.

Però el representant dels cotoners canvia d'expressió quan recorda les batalles europees del sector. Maluquer també va ser director de relacions internacionals del Consell Intertèxtil durant les llargues i dures negociacions per aconseguir que Brussel·les respectés la seva indústria tèxtil i també en les feixugues converses de la Ronda Uruguay i el GATT (l'acord sobre aranzels, antecessor de l'Organització Mundial de Comerç), que al final desembocarien en la liberalització del comerç.

EL SECTOR COM A PENYORA

Els acords del 2005 van suposar la caiguda dels aranzels tèxtils i la liberalització del sector a escala mundial. La diferència abismal de costos a favor dels països emergents era tan evident que gairebé ningú es va sorprendre de l'allau de tancaments d'empreses, especialment al sud d'Europa. Salvador Maluquer va viure en primera persona les interminables negociacions de la dècada anterior. "Alguns països europeus volien que es respectessin

les regles del joc. I la millor fórmula de defensa eren els acords per evitar el dúmping (vendre productes per sota del cost), antisubvenció i la clàusula de salvaguarda (períodes transitoris per aplicar un pacte)".

Alemanya sempre ha tingut interessos com a país eminentment exportador, per sobre de la indústria tèxtil. "El raonament dels alemanys era: si nosaltres estem venent tota la maquinària tèxtil del món, no podem evitar que ara ens inundin de teixits". El cas d'Anglaterra era similar, perquè "el seu pes a les antigues colònies com l'Índia i altres mercats de la Commonwealth era molt elevat a nivell de comerç", assegura Maluquer. Així s'expliquen els discursos liberalitzadors dels comissaris de Comerç Exterior de la Unió Europea (UE), que gairebé sempre han sigut anglesos: Leon Brittan i Peter Mandelson. Aquest últim va ser l'artífex de l'acord amb la Xina el 2005.

EL TRIUMVIRAT

"Ho revestien tot amb la filosofia del lliure canvi, però en realitat volien salvar interessos molt propis. Quan s'ha tractat de salvar el salmó escocès, ja han mirat prou de posar quotes antidúmping", remarca taxatiu Maluquer. D'aquesta manera, Alemanya, el Regne Unit i Holanda van formar aquest triumvirat que va utilitzar el tèxtil com a moneda de canvi per entregar als països asiàtics, a canvi de mantenir com a intocables els interessos agrícoles. Maluquer vol defensar la tasca de lobi amb la qual es va intentar pressionar les instàncies europees. "Moltes vegades els empresaris ens han dit que no vam fer res. I això no és veritat. Vam forçar quatre acords multifibres i uns períodes de transició de 10 anys. A més, la imposició de quotes a la importació va ser un sistema molt eficaç".

"En canvi, faig un balanç molt negatiu dels procediments antidúmping i antisubvenció. No només per falta de voluntat política, sinó per la gran dificultat de posar d'acord les empreses productores. Jo et diria que aquests instruments queden molt bé perquè llueixin els funcionaris, però per al sector tèxtil no han sigut útils", admet. Per Maluquer, els únics que van saber aprofitar els procediments antidúmping van ser els fabricants de fibres, que, en tractar-se d'empreses més grans, podien pressionar amb més efectivitat. "Però no té gaire sentit, és una contradicció que et posin aranzels a la capçalera i que tinguis liberalitzada la resta de la cadena. Els aranzels han de ser graduals, de manera que els de les primeres matèries solen ser baixos per incrementar-los a mesura que augmenta el valor afegit".

Què hauria passat si tot s'hagués fet de cop? La liberalització es va allargar 10 anys i, en realitat, de manera efectiva es va concentrar en els últims tres exercicis. Maluquer no s'ho pensa dues vegades i deixa anar: "Tot-hom sabia que, malgrat els acords, l'endemà arribarien manufactures a Europa per sota de cost. Com que sabíem que no es compliria cap regla, el més normal era protegir-se". En cas contrari, el desastre hauria sigut total. "Com a mínim, s'ha pogut salvar el sector de la moda i el de la maquinària", indica. Sobre la revifalla de l'activitat tèxtil i el possible retorn d'empreses, es mostra prudent: "No és que tornin companyies, el que passa és que ha reviscolat l'activitat". A les pimes els surt més a compte el mercat de proximitat. ■